

**Ethica Amoris, Sive Theologia Sanctorum, Magni
Præsertim Augustini, Et Thomæ Aquinatis**

Circa Universam Amoris & Morum Doctrinam, Adversus Novitias Opiniones
Strenuè propugnata, Et In Materiis Principaliter Hodie Controversis
Fundamentaliter discussa

De Externis Regulis Amoris Et Morum, Legibus Utique, ac Præceptis
Virtutum Theologicarum, & Cardinalium, necnon Decalogi & Ecclesiae -
Libros Vndecim Complectens

Henricus, de Sancto Ignatio

Leodii, 1709

Caput XXXVIII. Sicut Ecclesia, sic Judex controversiarum fidei, visibilis esse
debet.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73203](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73203)

ad Constantium Augustum: *Memento, neminem hereticum esse, qui se non secundum Scripturas predicare ea, quibus blasphematur, mentiatur.* Et S. Augustinus epist. 222. *Omnes heretici, qui Scripturas in auctoritate requirunt, ipsas sibi videntur sectari, cum suos potius sectentur errores, ac per hoc, non quod eas contemnunt, sed quod non intelligant, heretici sunt.*

484 Quam ob causam non intelligunt? Quia privatum spiritum, & iudicium suum sequuntur, non communem Ecclesiae sensum, nec traditionem. Ista utique de causa, deque perversa ista radice, omnes haecenus hereses pullularunt, atque etiamnum pullulant.

485 Fingunt quidem Scripturam per omnia claram esse praedestinatis; solis reprobis obscuram. Sed inaniter. Tum quia in contrarium sunt Scripturae testimonia supra relata, ipsisque contradicunt Hieronymus, Augustinus, &c. quos reprobos asserere non possunt; Scripturas tamen sibi obscuras attestantur. Tum quia si solis praedestinatis clarae sunt, omnibus hominibus obscurae sunt. Cum omnibus incertum sit & obscurum, quinam in particulari sint praedestinati.

486 Obijciunt quidem sequentia testimonia Psalm. 118. *Lucerna pedibus meis verbum tuum Domine.* Psalm. 18. *Praeceptum Domini lucidum, illuminans oculos.*

Sed frustra: neque enim ista de tota Scriptura dicuntur. Nec amplius significant, nisi quod Scriptura, rite intellecta, lucerna sit, qua via, & operationes hominis recte diriguntur.

CAPUT XXXVIII.

Sicut Ecclesia; sic Iudex controversarum fidei, visibilis esse debet.

487 Veram Christi Ecclesiam visibilem esse debere, hoc sensu quod ex signis notisque externis a nobis cognoscibilis sit, Scriptura ipsa testatur, quae ipsam comparat monti, aerae, soli, lucernae in candelabro positae, civitati supra montem positae, &c. *Non potest autem abscondi civitas supra montem posita.* Matth. 3. Unde Chrysostomus homil. 4. in cap. 6. Ita. *Facilius est solem extinguere, quam Ecclesiam obscurari.* Et Augustinus de unit. Eccles. c. 16. *Non est operata Ecclesia, quia non est sub modio, sed super candelabrum, ut luceat omnibus qui in domo sunt. Et de illa dictum est: „ Non potest civitas abscondi supra montem posita. „ Sed Donatistis (Lutheranis, Calvinistis) velut operata est, qui audiunt tam lucida testimonia, quae illam toto Orbe demonstrant; & malunt clausis oculis offendere in montem, quam eum ascendere. Et tract. 2. in epist. Joan. *Quid amplius dicturus sum, quam cecos esse, qui tam magnum Tom. II.**

montem non viderint, qui contra lucernam in candelabro positam oculos claudunt.

Et ratio prima est, quia Ecclesia est societas hominum, qui non nisi externis visibilibusque signis colligantur, secundum illud Augustini l. 19. contra Faust. c. 11. *Nullum nomen religionis coagulari homines possunt, nisi aliquo signaculorum, vel sacramentorum visibilium consortio colligentur.* Secunda: quia omnes homines tenentur veram Christi Ecclesiam intrare. Eam vero intrare minime possunt, nisi cognoscant. Veram ergo Ecclesiam oportet hoc sensu cognoscibilem esse, ut ex visibilibus signis ab hominibus certo cognosci possit. Tertia: homines tenentur Ecclesiam audire, eique denuntiare non audientes fraternam correptionem, Matth. 18. Ad hoc autem necesse est Ecclesiam cognoscere.

Obijciunt quidem haeretici 1. *Non venit regnum Dei (id est Ecclesia) cum observatione, neque dicunt: ecce hic; aut ecce illic. Ecce enim regnum Dei intra vos est,* Luc. 17. 2. Ecclesia 1. Petri 2. vocatur *domus spiritualis.* Non ergo visibilis. 3. Ecclesiam esse, est articulus fidei. Igitur Ecclesia non videtur, sed creditur.

Sed ad primum respondeo per regnum Dei ibi non intelligi Ecclesiam, sed regnum quo Christus in gloria venturus est iudicare vivos & mortuos; quod non venit cum praenotione temporis, quo futurum est. Quia de die illo, vel hora nemo scit. Vel per regnum Dei illud intelligitur, quo Christus post finale iudicium regnaturus est cum omnibus Sanctis. De cuius tempore Christus, ab Apostolis interrogatus, respondit: *Non est vestrum nosse tempora, vel momenta, quae Pater posuit in sua potestate.* Quod tamen regnum eatenus intra nos est, quatenus in nobis Christus interim regnat per gratiam suam, per quam illud gloriae regnum promereri possumus. Vel denique Phariseis interrogantibus Salvator respondet, *regnum Dei, seu Regem caeli Messiam non venire cum illa observatione, cum qua ipsi Pharisei expectabant, qui utique existimabant Messiam venturum in regio splendore & apparatu, quo sensu Christus dixit: Regnum meum non est de hoc mundo. Ecce enim (inquit) regnum Dei, id est Messias, intra vos est, id est in medio vestri, id est in regione vestra, absque regia pompa & fastu.*

Ad secundum respondeo, Ecclesiam esse domum spirituales, non entitativè, sed quatenus ad spiritualia ordinatur, & interior forma ipsius (fides, spes, charitas) est spiritualis.

Ad tertium respondeo in Ecclesia esse aliquid quod videtur, cœtum utique fidelium, fideique confessionem, ac professionem, Sacramenta denique, quibus cœtus ille colligatur: esse etiam aliquid quod creditur, interiorem utique Ecclesiae fidem, quae non videtur.